

Газетмүд болн журналмүд олнд күргдж тархахмн

Газетмүд болн журналмүд, цуг мана советск бар—партин гарт хурц селмнь болдг. Мана советск бар марксистск-ленинск идеиг олн äмтнд күргдж цäйлгьдж öгч, теднä чидл-күчинь коммунизм тосх-лгь бүрдäлгьнд агсдж ик дбнь-нөкдän күргнä.

Мана орн-нутгин күч-кблс-чнр газет болн журналмүд умшад, мана бäädл-джиргь-лин туск хамгиг медцхänä, парть болн правительств ком-мунизм тосхлгьна тускар öг-чäх гол зааврмудла таньлдна, мана орн-нутгт болн нарт делкäd болджах джисänä тус-кар соньн-сенр зәнэг авцха-

Мана советск бар күч-кблс-чнриг коммунизм тосхлгьнур омгшулдж, мана кбдлмшт луту-дундс гарад, уралан йов-хд харшлад бäädглä ноолдхд килмджән тусхалж, ик туста болна.

Мана орн-нутгт барлдж гаргьджах газетсин, журналму-дин тонь ик олн, джил ирвäs тернь бсäd йовна. Эн учрар иигдж элвгär гарчах газетсиг болн журналмудиг олн дунд тархалгьн ик чинртä керг. Олн äмтн элвгär умшдг болх-ла барин блмән бсäd йовх збвтä.

Ода мана таньгьчар газет болн журналмүд 1957 джилин IV кварталд тархалгьн болдж йовна. Газет болн журналму-дт äмт бичдж авч тархалгьн политическ чинртä тбр. Энүг бүрдäмджтä, сән кевär күцä-лгьн—партийн организацсин болн „союзпечатин“ кбдлч-нрин даалгьврт тусджах керг.

Эн кбдлмшиг делгрүүлгьнд онц оньг тävдж, мана таньгь-чд гарчах газетмүд тархал-гьиг кех кергтä. Энүнä учрнь—мана таньгьч шинäs бурд-äх, хальмг улс тбрскн газурн нүүдж ирцхäдж бүүр-джäh йовдл. Күч-кблсч күн болгьнд күрч, дуринь сурдж, цäйлгьлж öгч газетд бичдж авлгьн гисн, эн тблäd, амрар кегдх, гиигн керг болшго.

Болв зäрм райодар газет тархалгьна кбдлмшт партийн организацсин оньг сулар тус-джахнь үзгдджәнä, нег улү таньгьчин газетмүд тарха-лгьн ик муугьар кегддж йов-на. „Хальмг үнн“ газет Чер-ноземельск районд болхла 29 экземпляр, Приютненскд—48, Целиннд—46, Каспийск районд—50 экземпляр тарха-ддж. Эн мет багьар „Советс-кая Калмыкия“ газет бөс тар-ддж.

Идм ик сул кбдлмшин уч-рнь—эклц партийн организац

болн КПСС-н района комите-тс бар тархалгьнд күцц килм-джән тävдж, „союзпечатин“ кбдлчнрт заавр, гардвр эс öгдгт бäәнä. Черноземельск, Каспийск райодт миньгäд хальмг öрк- бул нүүдж ирсн бäәнä. Хальмг келär гарчах газетән умшхд дурго күн эдн дотр уга. Болв, эднä кесгнь ода күртл, кеер хол газрт кбдлмшт йовсарн, газетд бичгддж чадад уга.

Газет, журнал тархалгьна эргмд зäрм партийн организа-цс цäйлгьврин кбдлмш делг-рулдж, коммунист, комсо-мольцнр улст даалгьвр öгч, гер-бул болгьн тедниг бичдж авч, умшдг болхиг тетгддж бäähмн уга. Улгурлхд, Кас-пийск загьсна комбинатд бичгдсн улсин то ик багь. Хальмг газетд бичгдсн улсиг болхла—хургьан дардж тоо-лдж болхмн. Эн комбинатин эклц парторганизацин сеглätр ур Мамышев, газет тархалгьна кбдлмшт гардвр, сүв-селвгән öгх бäätхä, „би хальмг кел медхшв, хальмг газет умшдг угав“—гидж келдг болджана. Иим деер хäläц, халжгьр йовдл Яшкульск, Чернозе-мельск, Целинн райодин зäрм кбдлчнр дунд эдү мет йовдл гарснь бас темдгтä.

Района партийн комитетс бар тархалгьнд чинр öгч, кбдлмш ягьдж күцäгддж йовхинь да-рун-дарудтнь шуудж хälä-гьäд бäәнä ашднь, таньгьчин кесг рэйодт күцвр үзгдджä-нä. Улгурлхд, Западн, Яшал-тинск райод, Элст балгьен бар тархалгьна зурагьан да-вулдж күцäv, таньгьчин га-зтемүдт кесг зун улс бичгдсн бäәнä.

Бичгдлгьнä болзг төгстл таньгьчин газетмүд тархал-гьна зураг район болгьн кү-цäх збвтä. Эн ик политическ чинртä тбриг „союзпечатин“ кбдлчнрт даалгьчкад бäädг хаджгьр, партийн организацс бийснь гартан авч күцäцхäh учрта. Удл уга Хар-газрт мал үвлзүллгьнд ик олн улс йовц-хах. Эдниг газртнь түрүн бд-рäснь авн газет, журналмудар тетгх кергиг мартхмн биш.

Газетд бичгдсн улсин зäр-мнь газетән болзглань, эс-гидж тбрүн авлго йовдг хаа-лгь бäәнä. Эн тускар поштнн кбдлмшиг дарун-даруднь хä-лädж, шууджäh кергтä.

Газет, журнал мана таньгь-чин, öрк-бул болгьнд бääh збвтä. Энүг күццх—партийн организацсин кех эркән уга кергнь.